

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Schriftelijke vragen over statiegeld en afvalreductie

Rotterdam, 3 december 2012

Geacht college,

Gemeenten hebben tot 11 december de tijd om aan de VNG te laten weten of zij akkoord kunnen gaan met de Raamovereenkomst Verpakkingen die het ministerie van I&M, de verpakkingindustrie en de VNG hebben opgesteld. In de overeenkomst worden onder meer afspraken vastgelegd over de vergoedingssystematiek aan de gemeenten voor het ophalen en verwerken van afval en over afvalreductie (re-duce), navulverpakkingen (re-use), hergebruik van grondstoffen (re-cycle) en het gebruik van minder milieubelastende materialen (re-new).

Als de gemeenten akkoord gaan en de overeenkomst wordt getekend, dan zal het statiegeld op petflessen in de toekomst verdwijnen. Daaraan voorafgaand moet wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan, zoals een stijging van hoogwaardig hergebruik van kunststofafval naar 90 kton, plaatsing van inzamelingsbakken bij alle supermarkten in Nederland, een hoger percentage gerecycled materiaal in PET-flessen, een einde aan pvc als verpakkingsmateriaal in supermarkten, afschaffen gratis tasjes in supermarkten, een pilot voor hergebruik van drankenkartons en de oprichting van een kennisinstituut dat de hoogst haalbare doelen op gebied van afval zal gaan vaststellen als leidraad voor de industrie.

GroenLinks is niet blij met het afschaffen van de statiegeldfles. Statiegeld leidt niet alleen tot een zeer hoge inzamelrespons, maar ook tot goed bruikbaar en waardevol materiaal. De compenserende maatregelen die in de Raamovereenkomst zijn opgenomen kunnen wat GroenLinks betreft ook worden uitgevoerd als de statiegeldfles wél blijft bestaan (en wordt uitgebreid naar kleine flesjes). De Tweede Kamer is helaas in meerderheid vóór het afschaffen van statiegeld op PET en gemeenten zijn nu als laatste aan zet om wel of niet hun akkoord te geven aan de Raamovereenkomst en de gevolgen daarvan voor het statiegeldsysteem. Het college komt één dezer dagen met een brief over het standpunt van Rotterdam. De tijd tot 11 december is te kort om in schriftelijke vragen in te gaan op voor- en nadelen van het afwijzen van de Raamovereenkomst. Er vanuit gaande dat de Raamovereenkomst zal worden ondertekend door de VNG hebben we een aantal vragen aan het Rotterdamse college.

Het college heeft een rol gespeeld bij de totstandkoming van de Raamovereenkomst doordat wethouder Van Huffelen zitting heeft gehad in de commissie Van der Vlist, die de VNG heeft geadviseerd over aanpassingen van de Raamovereenkomst. Dat heeft geleid tot een aanvullend Addendum, waarin overigens niet alle aanbevelingen van de commissie zijn overgenomen. Denk aan het verhogen van de hergebruikdoelstelling van de huidige 52% naar 65% in 2022, het verlagen van de hoeveelheid kunststof verpakkingen met 2% per jaar en een verbod op gratis tasjes in alle winkels (niet alleen supermarkten). De commissie Van der Vlist concludeert dat in de Raamovereenkomst weinig harde garanties staan op gebied van kwaliteit, financiering en naleving en is

sprake van problemen met monitoring en het 'gevoelsmatig te vroeg uit handen geven van statiegeld op PET-flessen'.

1. *Is het college ook van mening dat het statiegeldsysteem te vroeg uit handen is gegeven?*
2. *Onderschrijft het college het advies van de commissie Van der Vlist en de door haar voorgestelde aanvullingen op de Raamoverkomst Verpakkingen? Zo nee, welke aanbevelingen onderschrijft het college wel en welke niet?*
3. *Ziet het college net als GroenLinks mogelijkheden om een aantal aanbevelingen van de commissie die niet in de Raamovereenkomst zijn overgenomen lokaal na te streven en in te vullen?*
4. *Welk hergebruikpercentages haalt Rotterdam op dit moment voor de diverse afvalstromen, waaronder plastics?*
5. *Wil het college de aanbeveling van de commissie (die is onderschreven door wethouder Alexandra van Huffelen) om de hergebruikdoelstelling te verhogen tot 65% in Rotterdam vastleggen als lokale doelstelling? Zo nee, waarom niet?*
6. *Wil het college in haar monitoring van de Rotterdamse afvalstroom standaard rapporteren hoeveel procent van het ingezamelde afval is hergebruikt en op welke manier?*
7. *Welke stappen wil het college ondernemen om het gebruik van gratis plastic tasjes in alle Rotterdamse winkels uit te bannen?*
8. *Wil het college de ambitie voor de transitie naar een gesloten kunststofkringloop lokaal inbedden in het afvalbeleid? Zo ja, hoe wil ze daar concreet invulling aan geven en wanneer kunnen we dit bespreken in de commissie?*
9. *Onderschrijft het college de doelstelling om de totale hoeveelheid op de markt gebrachte kunststof verpakkingen jaarlijks met 2 procent te verlagen? Zo ja, wilt u voorstellen doen om lokaal invulling te geven aan deze ambitie?*
10. *Wil het college in samenspraak met het kennisinstituut (dat opgericht gaat worden n.a.v. de Raamovereenkomst) samen met een aantal andere gemeenten een koplopergroep vormen op gebied van duurzaam afvalbeleid en daaraan actief invulling geven met maatregelen? Zo nee, waarom niet?*
11. *Is het college bereid om innovatieve concepten te bedenken en uit te rollen die de afvalstroom beperken, zoals wijkcomposthopen, het stimuleren van tassenbollen in winkels, bladbakken, het inzamelen van frituurvet van huishoudens en actieve inzameling van producten gemaakt met eindigende grondstoffen zoals telefoons? Zo ja, wanneer kunnen wij een plan van aanpak tegemoet zien?*
12. *Zijn er andere aanbevelingen van de commissie die niet in het Addendum bij de Raamovereenkomst zijn overgenomen, maar die Rotterdam desondanks wil gaan hanteren? Zo ja, welke zijn dat?*

Als compensatie voor de kosten voor het opruimen van zwerfafval door het afschaffen van statiegeld krijgen de gemeenten 20 miljoen euro extra. Het akkoord gaat direct in na ondertekening. Gemeenten mogen zelf bepalen hoe ze het extra geld inzetten. Ook komt er een pilot naar de inzameling van drankkartons.

13. *Kan het college aangeven of het extra geld voor de aanpak van zwerfafval in Rotterdam direct in 2013 zal worden gebruikt waarvoor het bedoeld is? Zo ja, heeft dit consequenties voor het aantal ontslagen bij de Roteb en zo nee, waarom niet?*
14. *Wil het college in Rotterdam aansluiten bij de pilot voor inzameling van kartonnen drankkartons, zoals de Raamovereenkomst voorstaat? Zo nee, waarom niet?*
15. *Wil het college een pilot starten rond de inzameling van blik, zoals de commissie Van der Vlist voorstelt? Zo nee, waarom niet?*

De Raamovereenkomst stelt in artikel 11.6.a dat 'partijen zich maximaal inspannen om te voorkomen dat er een separaat inzameningskanaal voor grote PET-flessen ontstaat' na afschaffen van het landelijke systeem. Deze voorzichtige formulering maakt het niet

onmogelijk om onder gemeentelijke regie een inzamelkanaal voor PET-flessen op touw te zetten. De commissie Van der Vlist is zelfs voorstander van deze mogelijkheid. Het gaat de commissie nadrukkelijk niet om de afspraak in de Raamovereenkomst om bij alle supermarkten in Nederland -in overleg met de gemeenten- inzamelbakken te plaatsen, maar om een lokaal systeem ter vervanging van het nationale statiegeldsysteem.

16. Wil het college onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een separaat lokaal systeem om statiegeld in stand te houden en/of een ander inzamelingssysteem in het leven te roepen dat een even hoge inzamelrespons kan garanderen? Zo nee, waarom niet?

De Raamovereenkomst stelt als voorwaarde voor afschaffing van statiegeld dat bij alle supermarkten in Nederland een inzamelpunt moet komen. Als aan deze voorwaarde niet wordt voldaan kan het statiegeld naar de letter van de overeenkomst niet worden afgeschaft. In het Addendum is de nuance aangebracht dat per supermarkt een door de gemeente getekend registratieformulier moet zijn afgegeven waarin staat of er door de gemeente wel of geen toestemming is gegeven een bak te plaatsen. Dit laat de mogelijkheid open om niet bij alle supermarkten een inzamelpunt te openen, indien de gemeente dit afdekt met een schriftelijke verklaring.

17. Is het college bereid om met een willekeurige supermarkt in Rotterdam af te spreken om nadrukkelijk geen inzamelpunt te realiseren en daarvoor tevens geen registratieformulier op te stellen, zodat niet wordt voldaan aan de voorwaarde voor het afschaffen van het statiegeldsysteem in Nederland? Zo nee, waarom niet?

In de Raamovereenkomst staat (artikel 9.8) dat verenigingen, clubs en maatschappelijke organisaties door de gemeente zo goed mogelijk worden gefaciliteerd als zij actief bijdragen aan inzameling. Ook moet een deel van de gemeentelijke opbrengsten uit de afvalstromen naar de inzamelaars terugvloeien. Rotterdam kende in het verleden riante regelingen voor vereniging die bijvoorbeeld flessen, oud papier en frituurvet inzamelden.

18. Hoe wil het college invulling geven aan de afspraak om de vereniging die een rol willen vervullen bij inzameling te faciliteren én hen een vergoeding te geven voor ingezamelde herbruikbare afvalstromen? Kunnen wij daarvoor een voorstel tegemoet zien? Zo nee, waarom niet?

In antwoord op schriftelijke vragen van GroenLinks van 25 oktober 2011 stelde het college nog geen besluit te willen nemen over voor- of nascheiding van plastics tot er langjarige afspraken zijn gemaakt over vergoedingen aan gemeenten. Het college schreef verder dat zij bereid was/is om kunststofscheiding aan de bron op beperkte schaal mogelijk te maken zodra er duidelijkheid is over vergoedingen voor nascheiding. Als de VNG binnenkort de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 ondertekent, is die duidelijkheid over kostenstudies en financiering een feit.

19. Wil het college in navolging van vrijwel alle gemeenten in Nederland nu snel een besluit nemen over het scheiden van plastic afval in Rotterdam? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt dit zich met artikel 8.2 uit de Raamovereenkomst, die gemeenten opdraagt op vanaf januari 2015 ook zorg te dragen voor het sorteren van kunststofverpakkingsafval?

Ten aanzien van nascheiding wilde het college betere scheidingstechnieken afwachten en onderzocht zij de mogelijke komst van een installatie in Rotterdam. In 2011 opende SITA in Rotterdam een fabriek die zo'n 30 ton ingezameld plastic (via voorscheiding) kan sorteren voor hoogwaardig hergebruik.

Volgens de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen is bronscheiding van afval de norm en is nascheiding enkel toegestaan als de milieuprestatie daarvan vergelijkbaar of beter is. In het Addendum bij de Raamovereenkomst staat bovendien onder 1.1.f expliciet dat onder 'recycling' niet wordt verstaan dat verpakkingsafval wordt gebruikt als biomassa in energiecentrales; een laagwaardige toepassing van plastics uit nascheiding. Daarnaast komen gemeenten enkel in aanmerking voor vergoeding van kosten door het afschaffen van statiegeld op PET-flessen als zij aan bronscheiding doen (Raamovereenkomst, artikel 12.4).

- 20. Kan het college de stand van zaken melden t.a.v. de eventuele bouw van een nascheidingsinstallatie in Rotterdam? Zo nee, wanneer kunnen we duidelijkheid verwachten over de haalbaarheid?*
- 21. Ziet het college kans om de capaciteit van de bestaande sorteerinstallatie van SITA te benutten en wil zij (nu duidelijkheid bestaat over de langjarige tarieven) overgaan tot de aangekondigde bronscheiding op beperkte schaal? Zo nee, waarom niet?*
- 22. Wil het college in het licht van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen de eerdere ambitie om slechts op beperkte schaal plastic in te zamelen d.m.v. bronscheiding herzien en vervangen door de ambitie om op grote schaal bronscheiding in te voeren in Rotterdam? Zo nee, waarom niet?*
- 23. Hoe kijkt het college aan tegen artikel 1.1.f van het Addendum, in het licht van haar eerder geformuleerde voorkeur voor mechanische nascheiding en dus voor laagwaardig hergebruik van plastics? Is het college bereid om dit standpunt nu te herzien? Zo nee, waarom niet?*

Met vriendelijke groet,

Judith Bokhove